

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT

PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE PËR PROJEKTIN

"PËRKRAHJE PËR PËRMIRËSIMIN E HARTIMIT (ZHVILLIMIT)

TË POLITIKAVE NË KOSOVË"

PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2019

Auditim në bazë të marrëveshjes me SIDA

Prishtinë, qershor 2020

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Republikës së Kosovës.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë llogaridhënien e institucioneve publike, duke ofruar bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate të audituar. Në këtë mënyrë, ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Ky auditim është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit, si dhe me praktikat e mira evropiane.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur për opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore për projektin “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit (Zhvillimit) të Politikave në Kosovë”, në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm *Vlora Spanca*, e cila e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti është rezultat i auditimit të kryer nga *Donjetë Dreshaj* (udhëheqëse ekipi) dhe *Vjosë Bojku* (anëtarë ekipi), nën menaxhimin e Udhëheqësit të Departamentit të Auditimit *Fatlinda Ramosaj*.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit	6
1 Opinioni i auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore	7
2 Menaxhimi financiar dhe kontrolli	8
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA-ja	11
Shtojca II: Letër konfirmimi	14

Përmbledhje e përgjithshme

Ky raport përmbledhë çështjet kryesore që dalin nga auditimi i projektit “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit/Zhvillimit të Politikave në Kosovë” për vitin 2019 i cili përfshin Opinionin e Auditorit të Përgjithshëm për Pasqyrat Financiare Vjetore.

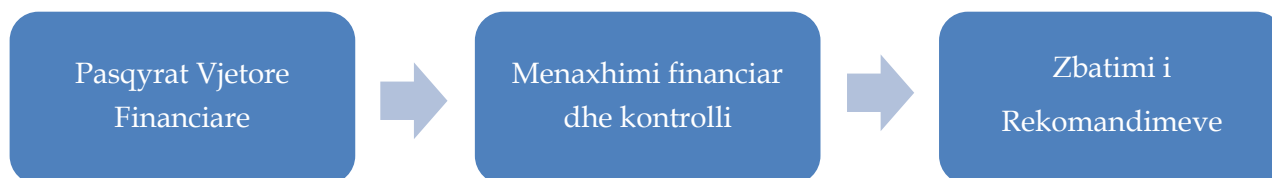
Fondi për përmirësimin e zhvillimit të politikave në Kosovë është krijuar në bazë të marrëveshjes së nënshkruar në mes të Qeverisë së Kosovës (përfaqësuar nga Zyra e Kryeministrit), përmes Sekretariatit Koordinues të Qeverisë dhe Agjencisë Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar. Projekti ka tre synime kryesore në drejtim të përmirësimit të performancës së zyrave të Zyrës së Kryeministrit në kornizën aktuale të detyrave:

- krijimi i bazave të qarta mbi të cilat mund të ndërtohen procedurat e zhvillimit të politikave në Kosovë;
- ngritja e kapaciteteve dhe zgjerimi i kornizave të shkathtësive të stafit kyç për zhvillimin dhe koordinimin e politikave; dhe
- përmes Zyrës së Kryeministrit, ngritja e kapaciteteve të ministrive të linjës në pajtim me detyrat që stafi i këtyre ministrive duhet të përmbushë.

Objektiva pasqyron prioritetet e Qeverisë së Kosovës për reformën në Administratën publike, si shumë të rëndësishme për menaxhimin dhe zhvillimin ekonomik dhe avancimin në procesin e integritetit në Bashkimin Evropian.

Ekzaminimi i Pasqyrave Financiare për qëllime të veçanta për periudhën audituese është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA).

Auditimi është fokusuar në:

Niveli i angazhimit për të kryer auditimin është përcaktuar varësisht nga cilësia e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i Zyrës së Kryeministrit (më tutje ZKM) dhe nga Sekretariati Koordinues i Qeverisë (më tutje SKQ).

Konkluzionet

Pasqyrat Financiare Vjetore të projektit “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit/Zhvillimit të Politikave në Kosovë” për vitin 2019, për Qëllime të Veçanta, *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Menaxhimi financiar dhe kontrolli në përgjithësi dëshmon një proces të mirë të rishikimit dhe siguri në zbatimin e legjislacionit dhe proceseve tjera të kontrollit. Megjithatë, përkundër faktit se ka kontrolle relativisht të mira në raport me obligimet që burojnë nga marrëveshja zbatimi i rregullave në disa raste është përcjellë me dobësi.

Zbatimi i rekomandimeve për vitin 2018 nuk ishte në nivel të kënaqshëm, pasi që nga gjithsej pesë rekomandime të dhëna, vetëm një është plotësisht i zbatuar.

Çështjet e ndërlidhura me raportimin menaxherial, kontrollet dhe zbatimin e rekomandimeve i kemi paraqitur në Letër Menaxhment të përgatitur krahas raportit të auditimit.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm¹

Opinion i pamodifikuar me Theksim të çështjes

Pasqyrat Financiare Vjetore për Qëllime të Veçanta, *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen tuaj, për faktin që Pasqyrat Financiare janë përgatitur në përputhje me kornizën për qëllime të veçanta dhe për pasojë pasqyrat financiare nuk mund të përdoren për një qëllim tjetër.

Më gjerësisht shih kapitullin 1 të këtij raporti.

Shtojca I, shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit.

Përgjigja e menaxhmentit në auditimin 2019

Sekretari i Përgjithshëm është pajtuar me gjetjet dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë të gjitha rekomandimet e dhëna (shtojca II).

Zyra Kombëtare e Auditimit vlerëson bashkëpunimin e menaxhmentit dhe personelit të Zyrës së Kryeministrit dhe Njësisë Implementuese të Projektit gjatë procesit të auditimit.

¹ Shtojca I, shpjegon llojet e opinioneve, sipas SNISA-ve.

Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA) në bazë të marrëveshjes/kontratës me Agjencinë Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar (SIDA), është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë. Ky auditim përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave të tjera financiare, me sa vijon:

- Nëse pasqyrat financiare jep një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Kërkesat e marrëveshjes së veçantë ndërmjet Qeverisë së Kosovës, përfaqësuar nga Zyra e Kryeministrit (ZKM/SKQ), si dhe Suedisë, përfaqësuar nga Agjencia Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar (SIDA);
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm;;
- Nëse janë ndërmarrë veprimet e duhura për zbatimin e rekomandimeve të auditimit; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin si dhe detyrat shtesë sipas procedurave të dakorduara.

Auditimi është bazuar në vlerësimin e rrezikut. Kemi analizuar veprimtarinë e Sekretariatit Koordinues të Qeverisë (Zyra e Kryeministrit), nivelin e mbështetjes në kontrollet menaxheriale për të përcaktuar nivelin e testeve të hollësishme, që janë të nevojshme për të siguruar dëshmitë dhe që e mbështesin opinionin e AP-së.

Sipas marrëveshjes së veçantë ndërmjet Qeverisë së Kosovës (ZKM) dhe Suedisë (SIDA) ndër tjera është përcaktuar se qeveria do të mirëmbajë një sistem të mirëfilltë të menaxhimit financiar për Projektin, në pajtim kjo me legjislacionin vendor ose me procedurat e tjera të dakorduara të aplikuara nga administrata publike. Po ashtu do t'i kryejë edhe do të jetë përgjegjëse për të gjitha prokurimet në kudër të Projektit në pajtim me rregullat, udhëzuesit dhe procedurat e saj të prokurimit.

Procedurat kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale, si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në masën që i kemi konsideruar të nevojshme për kryerjen efektive të auditimit.

Në raport do të vendosen gjetjet që janë pjesë e opinionit për pasqyra financiare. Ndërsa gjetjet që kanë të bëjnë me aspektin e menaxhimit financiar, funksionimit të kontrollit të brendshëm dhe çështjet e pajtueshmërisë do të përmbledhen në letër për menaxhment.

1 Opinioni i auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore

Ne kemi kryer auditimin e pasqyrave financiare për projektin “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit (Zhvillimit) të Politikave në Kosovë” për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2019, në përputhje me Ligjin e ZKA-së dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit. Ekzaminimet e auditimit janë kryer për të mundësuar dhënien e opinionit për PFV, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme dhe pasqyrën e ekzekutimit të buxhetit, të shpalosura në detaje.

1. Opinion i pamodifikuar

Ne kemi audituar pasqyrat financiare për qëllime të veçanta të projektit të financuar nga SIDA “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit (Zhvillimit) të Politikave në Kosovë”, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019, i cili përfshinë një përmbledhje të burimit të fondeve dhe shpenzimeve të realizuara, pasqyrën e aplikimeve për tërheqjen e fondeve dhe shpalosjet.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore për qëllime të veçanta në lidhje me projektin “Përkrahje për Përmirësimin e Hartimit (Zhvillimit) të Politikave në Kosovë” për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kërkesat për raportim në marrëveshjen në mes të palëve, duke respektuar parimet e kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa ‘Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare’. Në përputhje me SNISA-t 10 dhe 30, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga Sekretariati Koordinues i Qeverisë (Zyra e Kryeministrit). Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinionin.

Theksimi i çështjes – Baza për kontabilitet

Ne tërheqim vëmendjen tuaj, për faktin që Pasqyrat Financiare për qëllime të veçanta janë përgatitur në përputhje me kornizën për qëllime të veçanta dhe për pasojë pasqyrat financiare nuk mund të përdoren për një qëllim tjetër. Këto pasqyra janë përgatitur sipas marrëveshjes/kërkesës për të ndihmuar Qeverinë për të plotësuar kërkesat nga SIDA.

Opinionin jonë nuk është i modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave të ngarkuar me qeverisje

Menaxhmenti i Zyrës së Kryeministrit (Njësia implementuese e projektit), është përgjegjëse për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë dhe vërtetë të Pasqyrave Financiare për qëllime të veçanta,

konform marrëveshjes së nënshkruar në mes të Qeverisë së Kosovës (përfaqësuar nga Zyra e Kryeministrit), përmes Sekretariatit Koordinues të Qeverisë dhe Agjencisë Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar. Mbështetja financiare e SIDA-së përbëhet nga dy pjesë: kontributi i drejtpërdrejt tek Qeveria (Thesar) si dhe pagesat për asistencë teknike. ZKM është përgjegjëse për mbajtjen e kontabilitetit si dhe për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare Vjetore.

Zyrtari Kryesor Administrativ është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Zyrës së Kryeministrit.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për pasqyrat financiare për qëllime të veçanta në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që të marrim siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim i kryer në pajtim me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq deklarimet mund të rezultojnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në pasqyrat financiare për qëllime të veçanta. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq deklarimet materiale në PFV, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnojë procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontroleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përllogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

Ne komunikojmë me menaxhmentin e entitetit të audituar në lidhje me fushëveprimin, kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Raporti i auditimit publikohet në webfaqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si sensitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Puna jonë lidhur me Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK) pasqyron aktivitetet e detajuara të auditimit për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve në organizatat buxhetore. Si pjesë e kësaj, ne

konsiderojmë menaxhimin e buxhetit, planifikimin, çështjet e prokurimit, procesin e pagesave dhe detyrimet.

Konkluzioni për menaxhimin financiar dhe kontrollin

Sistemi financiar dhe kontrollet mbi shpenzimet në përgjithësi janë të mira. Sistemet dhe transaksionet financiare janë në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi, si dhe në pajtim me kërkesat e marrëveshjes. Megjithëse zbatimi i rregullave në disa raste është përcjellë me dobësi mirëpo pa ndikim material, të cilat janë theksuar në letër menaxhment.

2.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne i kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore dhe shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas linjave buxhetore të SIDA-as (në €)-shifrat e rrumbullakuara

Përshkrimi	Buxheti planifikuar	2019 Realizimi	2018 Realizimi	2017 Realizimi
Llojet e shpenzimeve/totali	459,280²	246,847	180,545	186,506
Vizitë studimore në Suedi	45,000	43,794		31,322
Vizita studimore në Belgjikë			45,720	38,194
Pagat për praktikantë	30,000	26,000	14,993	14,455
Pajisje për zyre	10,000	712	1,306	4,272
Përkthime	15,000	24,375	14,729	4,500.00
Sallat e takimeve/ shpenzimet e takimit	46,000	30,155	23,842	45,084
Socializmi (Team Building)	15,000	625	1,738	362
Trajnimet	75,000	78,962	59,943	12,027
Punëtoritë me vendet partner (Bashkëpunimi rajonal)	55,000	14,943	9,816	25,941
Punëtoritë RBM - MBR (menaxhimi i bazuar në rezultate)	10,000			
Auditimi vjetor	3,000	2,730	2,590	2,415
Vlerësimi afatmesëm i projektit	0	19,218		
Vlerësimi përfundimtar i projektit	0	0		
IKAP	5,280	3,868		
Mbështetje për konsultim	40,000	1,465	5,865	7,933
Mjete të ndara për vitin 2020	110,000			

² Buxheti i planifikuar fillimisht ishte 454,000€, por ishte shtuar dhe një linjë buxhetore (IKAP) në vlerë 5,280€ me aprovim të Ambasadës Suedeze që e rritë buxhetin final në 459,280€.

Realizimi i buxhetit ishte 55% nga mjetet e alokuara për vitin 2019³ ose 246,847€. Krahasuar me vitin 2018 realizimi është për 8% më i lartë.

Nga tabela vërehet se në tri linja buxhetore është tejkualuar planifikimi, një linjë buxhetore nuk është realizuar fare ndërsa linja për IKAP nuk është planifikuar fillimisht por me aprovim të Ambasadës Suedeze është realizuar gjatë vitit, në vijim jepen shpjegimet:

- Linja buxhetore IKAP nuk ishte planifikuar fare sepse marrëveshja në mes të Ambasadës së Suedisë dhe ZKM për transferim të mjeteve tek Instituti i Kosovës për Administratë Publike (IKAP) ishte bërë pas planifikimit të buxhetit. Megjithatë, SKQ kishte marrë aprovim nga Ambasada Suedeze për transferimin e fondeve në këtë linjë. Bazuar në ndryshimin e marrëveshjes ishte shtuar linja buxhetore “mjetet të ndara për vitin 2020” ku ZKM/SKQ do të marr disbursimin e fundit i cili është 900 000SEK (afërsisht 87,000€) dhe periudha e aktivitetit është zgjatuar deri në fund të vitit 2020. Mirëpo, duke marrë parasysh që pagesa për vlerësimin përfundimtar pritet të ndodhë në vitin 2020 si dhe të gjitha aktivitetet e tjera të planifikuara, SKQ ka vlerësuar se ky disbursim nuk është i mjaftueshëm, prandaj kanë ndarë (rezervuar) 110,000 € të buxhetit në dispozicion për vitin 2020;
- Linja buxhetore, vlerësimi afatmesëm i projektit nuk ishte planifikuar fare, mirëpo është realizuar pagesa, kjo për arsye se gjatë planifikimit zyrtarët e projektit nuk kishin informata lidhur me obligimet që mund të dalin nga ky vlerësim.

Ndërsa ndryshimet e paraqitura në vijim, sipas zyrtarëve përgjegjës të projektit janë bërë në pajtim me Ambasadën Suedeze, mirëpo neve nuk na janë ofruar dëshmi për këto aprovime.

- Linja buxhetore për trajnime është tejkualuar për 3,962€ për arsye se trajnimet janë aktiviteti kryesor për të nxitur zhvillimin e kapaciteteve dhe për të siguruar qëndrueshmërinë e qëllimeve të projektit. Kërkesat për organizimin e trajnimeve kanë qenë më të larta se që pritej duke përfshirë trajnime të reja;
- Buxheti për përkthim është tejkualuar për 9,375€ si rezultat i shtimit të kërkesave për interpretim simultan në trajnime dhe përkthim të dokumenteve. Projekti gjithashtu përfshin ekspertë ndërkombëtarë që varen nga përkthimi, veçanërisht gjatë ofrimit të trajnimeve; dhe
- Ndërsa, linja buxhetore Punëtoritë RBM-MBR nuk është realizuar as këtë vit sepse trajnimet ishin vlerësuar si më të përshtatshme dhe në përputhje me zbatimin e Strategjisë për Rregullim më të mirë dhe zhvillimin e programit për uljen e ngarkesave administrative pas miratimit zyrtar të këtij Koncept Dokumenti për këtë çështje.

³ Mjetet e alokuara në dispozicion për mallra dhe shërbime sipas thesarit për vitin 2019 ishte 449,727 €

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuar nga ZKA-ja

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pamodifikuar** nëse arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare janë përgatitur në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi përmbajnë keqdeklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinion në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse Pasqyrat Financiare përmbajnë keqdeklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në Pasqyrat Financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale, por nuk janë përhapur në Pasqyrat Financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi Pasqyrat Financiare kanë mundur të jenë materiale, por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në Pasqyrat Financiare.

155. Auditori duhet të japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi Pasqyrat Financiare kanë mundur të jenë, edhe materiale, edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi Pasqyrat Financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë Pasqyrat Financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragraf të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhen t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në Pasqyrat Financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç' pjesë të Pasqyrave Financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në Pasqyrat Financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II : Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVA QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO ZYRA E KRYEMINISTRIT - URED PREMIERA - OFFICE OF THE PRIME MINISTER SEKTORI I ARKIVËS - SEKTOR ARCHIVE - ARCHIVE SECTOR	
Nr. Org. Org. Unit 02.1.b	Nr. Dok. Doc. No. 846
Nr. faqever No. pages 2	Data Datum 10 / 06 / 2020
Prishtinë	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister
Sekretari i Përgjithshëm - Generalni Sekretar - Secretary General

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2019 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të projektit "Përkrahje për përmirësimin e hartimit/zhvillimit të politikave në Kosovë", për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- Pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Z. Fitim Krasniqi.....
 Sekretar i Përgjithshëm i Zyrës së Kryeministrit të Republikës së Kosovës,
 Datë: 10.06.2020. Prishtinë